

31974L0061

L 38/22

URADNI LIST EVROPSKIH SKUPNOSTI

11.2.1974

DIREKTIVA SVETA**z dne 17. decembra 1973****o približevanju zakonodaje držav članic o napravah za preprečevanje nedovoljene uporabe motornih vozil**

(74/61/EGS)

SVET EVROPSKIH SKUPNOSTI JE

SPREJEL NASLEDNJO DIREKTIVO:

ob upoštevanju Pogodbe o ustanovitvi Evropske gospodarske skupnosti in zlasti člena 100 Pogodbe,

Člen 1

ob upoštevanju predloga Komisije,

V tej direktivi „vozilo“ pomeni vsako motorno vozilo, namenjeno za uporabo na cesti, z nadgradnjo ali brez nje, z vsaj štirimi kolesi in z največjo konstrukcijsko določeno hitrostjo večjo od 25 km/h, razen tirnih vozil, kmetijskih traktorjev in ostalih prevoznih strojev.

ob upoštevanju mnenja Evropskega parlamenta ⁽¹⁾,

Člen 2

ob upoštevanju mnenja Ekonomsko-socialnega odbora ⁽²⁾,

ker so tehnične zahteve, ki jih morajo izpolnjevati motorna vozila na podlagi nacionalne zakonodaje, med drugim povezane tudi z napravami za preprečevanje nedovoljene uporabe takih vozil;

Država članica ne sme zavrniti podelitve EGS-homologacije oziroma nacionalne homologacije za vozilo zaradi razlogov v zvezi z napravo za preprečevanje nedovoljene uporabe vozila, če ta ustreza zahtevam, določenim v Prilogi I.

Člen 3

ker se te zahteve v posameznih državah članicah razlikujejo; ker je zato potrebno, da vse države članice bodisi poleg svojih obstoječih predpisov ali namesto njih sprejmejo enake zahteve, zlasti zato, da bi bilo mogoče uvesti postopek EGS-homologacije na podlagi Direktive Sveta z dne 6. februarja 1970 ⁽³⁾ o približevanju zakonodaje držav članic o homologaciji motornih in priklopnih vozil za vsak tip vozila;

Država članica ne sme zavrniti ali prepovedati prodaje, registracije, začetka uporabe ali uporabe vozila zaradi razlogov v zvezi z napravo za preprečevanje nedovoljene uporabe, če ta ustreza zahtevam iz Priloge I.

Člen 4

ker je priporočljivo upoštevati tehnične zahteve, ki jih je sprejela Gospodarska komisija ZN za Evropo v Pravilniku ECE R 18 ⁽⁴⁾ („Enotni predpisi o homologaciji vozil glede na njihovo zaščito pred nedovoljeno uporabo“), priloženem Sporazumu z dne 20. marca 1958 o sprejetju enotnih pogojev za homologacijo in vzajemnem priznavanju homologacije opreme in delov motornih vozil,

Država članica, ki podeljuje homologacijo, sprejme potrebne ukrepe, da bi bila obveščena o vsaki spremembi dela ali značilnosti, obravnavanih v točki 2.2 Priloge I. Pristojni organi te države članice določijo, ali je treba na spremenjenem vozilu opraviti dodatne preskuse in izdati novo poročilo. Če takšni preskusi pokažejo neskladnost z zahtevami te direktive, se sprememba ne odobri.

⁽¹⁾ UL C 112, 27.10.1972, str. 16.

⁽²⁾ UL C 60, 26.7.1973, str. 12.

⁽³⁾ UL L 42, 23.2.1970, str. 1.

⁽⁴⁾ ECE, Ženeva, E/ECE/324 - E/ECE/TRANS/505/Rev. Add. 17.

Člen 5

Spremembe, potrebne zaradi prilagajanja zahtev iz prilog I in II tehničnemu napredku, se sprejmejo po postopku iz člena 13 Direktive Sveta z dne 6. februarja 1970 o približevanju zakonodaje držav članic o homologaciji motornih in priklopnih vozil.

Člen 6

1. Države članice sprejmejo predpise, potrebne za uskladitev s to direktivo, najpozneje v osemnajstih mesecih od notifikacije direktive in o tem takoj obvestijo Komisijo.

2. Države članice predložijo Komisiji besedila temeljnih predpisov nacionalne zakonodaje, sprejetih na področju, ki ga ureja ta direktiva.

Člen 7

Ta direktiva je naslovljena na države članice.

V Bruslju, 17. decembra 1973

Za Svet

Predsednik

I. NØRGAARD

PRILOGA I⁽¹⁾

PODROČJE UPORABE, POMEN IZRAZOV, VLOGA ZA PODELITEV EGS-HOMOLOGACIJE IN PREDPISI

1. NAMESTITITEV NAPRAVE

Vsako vozilo, ki spada v kategoriji M₁ in N₁ (kategoriji sta opredeljeni v Prilogi I Direktive z dne 6. februarja 1970), mora biti opremljeno z napravo za preprečevanje nedovoljene uporabe vozila. Na vozila drugih kategorij je tako napravo mogoče namestiti po želji.

2. POMEN IZRAZOV

V tej direktivi

(2.1)

2.2 „tip vozila“ pomeni z vidika preprečevanja njegove nedovoljene uporabe kategorijo motornih vozil, ki se ne razlikujejo v tako pomembnih vidikih, kot so:

2.2.1 proizvajalčev opis tipa vozila;

2.2.2 razporeditev in zasnova sestavnih delov vozila oziroma tistih sestavnih delov, na katere zaščitna naprava deluje;

2.2.3 tip zaščitne naprave;

2.3 „zaščitna naprava“ pomeni celoten sklop oziroma vse sestavne dele, namenjene preprečevanju nedovoljene uporabe motornega vozila. Zaščitna naprava je sestavljena iz naprave, ki preprečuje vžig (zagon) motorja z običajnim sklopom za ta namen, in še iz ene izmed v nadaljevanju naštetih naprav. Zaščitna naprava je lahko:

- taka, da deluje na krmilni mehanizem,
- taka, da deluje na ročico menjalnika,
- taka, da deluje na sklop za prenos moči,
- taka, da preprečuje delovanje motorja.

2.3.1 Naprave, ki preprečujejo samo sprostitve zavor pri vozilu, ne morejo biti obravnavane kot „zaščitne naprave“;

(2.4)

2.5 „krmilni mehanizem“ pomeni volanski obroč, volanski steber in njegove elemente, s katerimi je obdan, gred volana, ohišje gonila volanskega sklopa in vse druge sestavne dele, kot so na primer tisti, ki so namenjeni temu, da sodelujejo v absorbiranju energije ob udarcu v volanski obroč.

3. VLOGA ZA PODELITEV EGS-HOMOLOGACIJE

3.1 Vlogo za podelitev EGS-homologacije za tip vozila glede na zaščitno napravo za preprečevanje njegove nedovoljene uporabe mora predložiti proizvajalec vozila ali pa njegov ustrezno pooblaščen zastopnik.

3.2 Vlogi morajo biti priloženi spodaj navedeni dokumenti v trojniku in z naslednjimi podatki:

⁽¹⁾ Besedilo Priloge je skoraj enako besedilu Pravilnika ECE R 18; predvsem je enaka razdelitev na posamezne točke; zato je v primeru, da določena točka iz pravilnika ECE R 18 nima ustrezne enakovredne točke v tej direktivi, ta številka navedena v oklepaju za opozorilo.

- 3.2.1 natančen opis tipa vozila glede na namestitve in zasnovu upravljalnega dela oziroma sklopa, na katerega zaščitna naprava deluje;
- 3.2.2 risbe v primernem merilu in z dovolj podrobnim prikazom zaščitne naprave in njene namestitve na (v) vozilo;
- 3.2.3 tehnični opis same naprave.
- 3.3 Tehnični službi, odgovorni za izvajanje homologacijskih preskusov, je treba predložiti:
- 3.3.1 vozilo, ki predstavlja tip vozila v postopku homologacije,
- 3.3.2 na zahtevo tehnične službe tiste sestavne dele vozila, za katere je prepričana, da so nujno potrebni za izvedbo v točkah 5 in 6 predpisanih preverjanj.
4. EGS-HOMOLOGACIJA
- (4.1)
- (4.2)
- 4.3 K certifikatu o EGS-homologaciji je treba priložiti certifikat, ki ustreza v Prilogi II prikazanemu vzorcu.
- (4.4)
- (4.4.1)
- (4.4.2)
- (4.5)
- (4.6)
5. SPLOŠNE DOLOČBE
- 5.1 Zaščitna naprava je zasnovana tako, da je njeno delovanje nujno treba izključiti, da bi bilo mogoče:
- 5.1.1 zagnati motor s sklopom za ta namen ali
- 5.1.2 voziti vozilo ali ga premakniti naprej z uporabo njegove lastne moči.
- 5.2 Kadar je naprava vključena, ne sme biti mogoče z enostavnimi sredstvi onesposobiti tistih njenih delov, ki so nujno potrebni za izpolnitev v točki 5.1.2 navedenih pogojev.
- 5.3 Motor vozila mora biti mogoče pognati in zahteve iz zgoraj navedene točke 5.1 morajo biti izpolnjene samo z uporabo enega samega ključa v eni sami ključavnici; razen v primeru iz točke 6.1.6 ključa ne sme biti mogoče popolnoma izvleči iz ključavnice, ne da bi se v točki 5.1 opisana zaščitna naprava vključila oziroma bila pripravljena za delovanje.
- 5.4 Zaščitna naprava, opisana v točki 5.1, mora biti zasnovana tako, da je ni mogoče odpreti, onesposobiti ali uničiti na hitro in brez zbujanja pozornosti.
- 5.5 Zaščitna naprava mora biti v vozilu nameščena kot del stalne opreme. Pritrjena mora biti tako, da je zaklenjena tudi po odstranitvi njenega ohišja ni mogoče odstraniti brez uporabe posebnega orodja. V primeru, da bi bilo zaščitno napravo mogoče onesposobiti z odstranitvijo vijakov, morajo biti vijaki, razen če so to vijaki, ki jih ni mogoče odstraniti, prekriti z deli zaščitne naprave v blokiranem stanju.
- 5.6 Ključavnica mora biti zanesljivo in trdno vključena v zaščitno napravo.

- 5.7 Uporabljene ključavnice morajo omogočati najmanj 1000 različnih kombinacij, to se pravi, da s ključem, ki ustreza neki določeni kombinaciji, v povprečju ni moč odpreti več kot ene ključavnice izmed 1000. Pri posameznem tipu vozila mora biti pogostnost pojavljanja določene kombinacije približno ena na 1000.
- 5.8 Zaščitne naprave morajo biti zasnovane tako, da je izključeno vsako tveganje, da bi se med premikanjem vozila naključno vključile, kar bi utegnilo neugodno vplivati na varnost.
- 5.9 Če je za vključevanje in izključevanje zaščitne naprave treba uporabiti še drug vir energije in ne samo energije voznika, se mora ta vir energije uporabljati samo za vključevanje blokirnega in deblokirnega sistema pri napravi. Zaščitna naprava se mora v svoji legi obdržati le s popolnoma mehanskimi sredstvi.
- 5.10 Zaščitna naprava je lahko dodatno opremljena z zunanjo zvočno alarmno napravo, ki začne delovati pri vsakem poskusu odpiranja naprave, poskusu njene onesposobitve ali uničenja; signali, ki jih ta naprava oddaja, morajo biti kratki in se morajo samodejno končati najpozneje v 30 sekundah; ponovno se začnejo oglašati samo, če je delovanje naprave ponovno sproženo. Poleg tega se mora oglašati tudi zvok običajne zvočne opozorilne naprave, nameščene v vozilu.

(5.10.1)

(5.10.2)

6. POSEBNE DOLOČBE

Poleg splošnih predpisov iz točke 5 mora zaščitna naprava, če je take vrste, da deluje na volan, prenosni mehanizem ali na ročico menjalnika, izpolnjevati posebne, spodaj predpisane pogoje za take tipe naprave.

6.1 Zaščitne naprave, ki delujejo na volan

- 6.1.1 Zaščitna naprava, ki deluje na volan, mora volan blokirati.
- 6.1.2 V nobenem primeru se volan ne sme sam od sebe blokirati, kadar je ključ v ključavnici zaščitne naprave, in to niti v primeru, ko se je naprava za preprečevanje zagona motorja vključila ali bila naravnana na delovanje.
- 6.1.3 Dokler ključavnica, ki deluje na volan, ni deblokirana, z uporabo običajnih sklopov ne sme biti mogoče vključiti vžigalnega sistema motorja pri vozilih z bencinskim motorjem oziroma pognati motorja pri vozilih z dizelskim motorjem.
- 6.1.4 Kadar je zaščitna naprava naravnana za delovanje, ne sme biti v nobenem primeru mogoče preprečiti vskoka zapaha v nasprotni, komplementarni del.
- 6.1.5 Zapah mora prodreti do ustrezne globine, da je tako zagotovljena učinkovitost zaščitne naprave tudi potem, ko se do določene mere obrabi.
- 6.1.6 Če je zaščitna naprava taka, da je ključ mogoče izvleči v drugem položaju in ne v položaju, v katerem je volan blokirana, mora biti zasnovana tudi tako, da postopka, potrebnega za doseganje takega položaja in za odstranitev ključa, ni mogoče izvesti nenamerno.
- 6.1.7 Zaščitna naprava mora biti dovolj močna, da brez poškodb volanskega mehanizma, ki bi utegnile neugodno vplivati na varnost, prenese delovanje vrtilnega momenta 19,6 daNm, v statičnih razmerah, v obeh smereh, vzporednih z osjo volanske gredi.

6.2 Zaščitne naprave, ki delujejo na prenosni mehanizem

Zaščitna naprava, ki deluje na prenosni mehanizem, mora preprečiti vrtenje pogonskih koles pri vozilu.

6.3 **Zaščitna naprava, ki deluje na ročico menjalnika**

- 6.3.1 Zaščitna naprava, ki deluje na ročico menjalnika, mora biti sposobna preprečiti vsakršno menjavanje prestav.
- 6.3.2 Pri ročnih menjalnikih je ročico menjalnika mogoče blokirati samo v naslednjih položajih: vzvratna prestava in prosti tek ali pa samo vzvratna prestava.
- 6.3.3 Pri samodejnih menjalnikih je vzvod za menjavanje prestav mogoče blokirati samo v položaju „parkiranje“; dovoljeno je dodatno blokiranje v položaju „nevtralno“ (v položaju prostega teka).

(7.)

(8.)

(9.)

(10.)

(11.)

PRILOGA II

Ime homologacijskega organa

VZOREC

SPOROČILO O HOMOLOGACIJI

(zavrnitvi oziroma preklicu homologacije za tip motornega vozila glede na zaščito pred nedovoljeno uporabo)

- Št. homologacije
1. Tovarniško ime ali znamka motornega vozila
 2. Tip vozila
 3. Ime in naslov proizvajalca
 4. Po potrebi ime in naslov zastopnika proizvajalca
 5. Kratek opis zaščitne naprave, njene vgradnje in delov vozila ali njihove funkcije, na katere deluje, razen naprave za zagon motorja (krmilje/ročica menjalnika/prenos moči/preprečevanje delovanja motorja ⁽¹⁾)
 6. Vozilo je dodatno opremljeno z zvočno signalno napravo naslednjega tipa
 7. Vozilo je bilo oddano v postopek homologacije dne
 8. Tehnična služba, ki opravlja preskuse v postopku homologacije
 9. Datum poročila, ki ga je izdala ta služba
 10. Številka poročila, ki ga je izdala ta služba
 11. Homologacija se podeli/zavrne⁽¹⁾
 12. Kraj
 13. Datum
 14. Podpis
 15. Temu sporočilu so priloženi naslednji dokumenti, označeni z zgornjo številko homologacije:
 - risb, shem in načrtov zaščitne naprave, njene vgradnje ter delov vozila, na katere deluje.
 - fotografij zaščitne naprave in drugih delov, ki prispevajo k zaščiti vozila pred nedovoljeno uporabo.

⁽¹⁾ Neustrezno črtati